

ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ НАСЕЛЕННЯ

*Залевська Ю.П., студентка 4 курсу Житомирського
державного технологічного університету
Давидова І.В., доцент кафедри екології, науковий керівник
м. Житомир, вул. Черняхівського, 103, Україна
undershlyagen@gmail.com*

Екологічна проблема взаємодії людини і природи, а також впливу людського суспільства на навколишнє природне середовище стала дуже гострою і має величезні масштаби. Однією із екологічних проблем, які мають місце в Україні, є недостатнє розуміння в суспільстві правильних пріоритетів збереження навколишнього природного середовища та переваг його сталого розвитку. Тому дана тема є досить актуальною у наш час. В умовах екологічної катастрофи, що насувається, величезне значення надається екологічній освіті і вихованню людей різного віку і професій.

Щоб досягти високої екологічної свідомості, потрібно надати ефективну екологічну освіту. Підготовка висококваліфікованих фахівців, екологічне виховання і інформування населення названі в програмних документах найвизначнішого міжнародного форуму 20-го сторіччя в Ріо-де-Жанейро (1992), присвяченого навколишньому середовищу і сталому розвитку, одним з найважливіших і необхідних засобів здійснення переходу до гармонійного розвитку всіх країн світу.

Зрозуміло, що впровадження нової культури по відношенню до природи є довготривалим процесом, пов'язаний з екологічними, соціальними та іншими умовами життя суспільства. Тому формування екологічної свідомості найважливіша задача школи в даний час. Зараз дуже багато екологічних проблем. І не тільки в Україні, але і у всьому світі. Однією з головних причин є те, що школа завжди дуже мало надавала увагу екологічній освіті і вихованню. Далеко не кожна людина має нагоду залучитися до розуміння екологічних проблем на рівні великої науки, уявлення про ці проблеми складається часом випадковим чином, а частіше через засоби масової інформації.

Цей процес за кордоном почався значно раніше, ніж в нашій країні. Значення цієї проблеми для суспільства, для його економічного розвитку очевидно і вкрай важливо. Тому в процесі навчання на будь-якому етапі велика увага приділяється викладанню наук про Землю, про життя. В Західній Європі екологічне виховання починається з трьох років. Важливе значення в цьому процесі мають спеціальні господарства, в яких діти можуть спілкуватися з тваринами, доглядати за ними.

Тому, в наш час у багатьох країнах ведеться природоохоронне навчання і виховання, що вже дало певні результати. Держави, що усвідомили важливість цього процесу, пішли далеко вперед у всіх видах прогресу - культури, технології, що стало міцною основою для їхнього подальшого розвитку.

Екологічне навчання - цілеспрямований процес, який повинен бути неперервним і систематичним. У системі безперервної освіти дошкільне виховання є першою сходинкою і має велике значення. На цьому кроці у дошкільників відбуваються формування звичок гігієнічного характеру, вироблення найпростіших практичних навичок, усвідомлення елементарних проблем навколишнього середовища. Ключовою ланкою системи безперервної екологічної освіти та виховання є загальноосвітня школа. Адже, у початкових класах відбувається закріплення і розвиток знань про навколишньому природному й соціальному середовищі, отримані школярем в сім'ї і в дошкільних закладах. У цьому віці закладаються основи екологічної культури, цілісного уявлення про природу, формується наукове ставлення до природного середовища, усвідомлюється необхідність її охорони, засвоюються норми поведінки в навколишньому середовищі.

Тому, екологічна освіта молоді шляхом підвищення екологічної свідомості повинна:

- бути тривалим процесом, тобто починатися в дошкільному віці і продовжуватися на всіх стадіях формальної і неформальної освіти;
- вивчати головні проблеми навколишнього середовища з урахуванням місцевих, національних, регіональних і міжнародних точок зору, щоб отримати знання про умови навколишнього середовища в інших географічних регіонах;
- надати можливість молоді застосовувати свої знання і досвід у плануванні, прийнятті рішень і визначенні наслідків;
- допомогати учням визначити ознаки виникнення проблем навколишнього середовища;
- розглядати навколишнє середовище в усій його складовій.

Подолання екологічної кризи залежить від морального вдосконалення людини, її екологічної культури і відносин із природою та іншими людьми. Якщо люди в найближчому майбутньому не навчаться дбайливо відноситися до природи, вони знищать самі себе. А для цього в першу чергу потрібно виховувати екологічну культуру і відповідальність у кожного з нас.